

Norges Rederiforbund

Norwegian Shipowners' Association

ARG
ARG00295

Oslo, 15. april 2009

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
200701403-/MS

Vår ref.
08/00091-5/

**"TILLEGGSHØRING" – FORSLAG OM ENDRING AV
AKTIVITETSFORSKRIFTENS § 31 TREDJE LEDD OG NY
BESTEMMELSE OM NATTARBEID I RAMMEFORSKRIFTEN**

Det vises til departementets høringsbrev av 20. februar 2009 med høringsfrist 3. april 2009, samt kontakt med departementets saksbehandler vedrørende fristutsettelse til i dag. I det følgende vil vi redegjøre for Norges Rederiforbunds synspunkter til høringsbrevet og de foreslåtte endringer.

Vi viser for øvrig til vår høringsuttalelse av 20. mai 2008, som inneholder generelle betraktninger som fortsatt er relevante, selv om de ikke gjentas her.

Generelt om forslagene

Departementet opprettholder i tilleggshøringen forslag om å regulere *adgangen* til nattarbeid. Nattarbeid er i dag ikke underlagt *materielle* begrensninger. En rekke arbeidstidsbestemmelser i rammeforskriften er nå foreslått endret, begrunnet i et ønske om å sikre en tilstrekkelig implementering av EUs arbeidstidsdirektiv. Direktivet regulerer ikke generelt adgangen til å benytte nattarbeid. Gjennomføring av forslaget vil være å innføre ytterligere særnorske krav. Departementet vil, dersom dette forslaget gjennomføres, sende et uheldig signal til næringen i en tid med stigende usikkerhet og nedgangskonjunktur i markedene.

Departementet foreslår videre endringer i aktivitetsforskriftens § 31 som oppfattes som dramatisk i lys av departementets generelle merknader. Departementet uttaler at hensikten med endringen er å "sikre en utvikling bort fra samsoving for hele næringen", dog slik at Ptil etter en konkret vurdering skal kunne gi unntak for en "overgangsperiode til å gjennomføre nybygg eller ombygging".

Det er en generell svakhet ved høringsbrevet at departementet ikke berører disse forslagenes innbyrdes dilemma; nemlig at en innskjerping av adgangen til nattarbeid vil øke presset på lugarkapasiteten og motsatt, at et ubetinget krav om å sove alene i mange tilfeller bare praktisk kan løses ved økt bruk av nattarbeid.

Som RNNP-undersøkelsen indikerer, er det for en rekke innretninger i dag ikke mulig å organisere losjiforholdene slik at alle til enhver tid kan sove alene. De færreste innretninger er dimensjonert for dette under arbeidstopper. Dersom "samsoving" skulle forbyes, måtte aktiviteten om bord reduseres med dertil hørende økonomisk eller produksjonsmessig tap. Departementet synes å legge til grunn at innretninger skal bygges om for helt å unngå "samsoving", eller hvor dette ikke er mulig, erstattes av nye innretninger.

Hvis departementets uttalelser skal tas på ordet, vil det kunne medføre krav om ombygging av et 20-talls flyttbare innretninger. En av våre medlemsbedrifter har tidligere utredet kostnaden ved en utvidelse av lugarkapasiteten med 10 lugarer på en borerigg. De direkte ombyggingskostnadene ville utgjøre ca. 50 millioner kroner, i tillegg ville tapt inntekt ved driftsavbrudd på 21-23 dager, verkstedskostnader, liggekostnader samt kostnader ved slep/forseiling til land bringe beløpet opp i 110-120 millioner kroner eller 10-12 millioner kroner pr. lugar. Departementets forslag, gitt ombygging av 20-25 flyttbare innretninger, vil dermed kunne koste næringen 2-3 milliarder kroner. Dette harmonerer dårlig med departementets uttalelse om at forslaget ikke får store konsekvenser for næringen som helhet.

Vi vil også fremheve at flyttbare innretninger i utgangspunktet opererer i et globalt marked og at en effektiv ressursutnyttelse tilsier at rammevilkårene for denne type virksomhet er mest mulig ensartet internasjonalt. Vi har ved flere anledninger påpekt at innføring av stadig flere særnorske krav svekker mobiliteten i riggmarkedet ved at innretninger ikke kan tas til norsk sokkel uten kostbare modifiseringer. Dette forslaget vil bidra til å begrense tilgangen på rigger fra andre sokler ytterligere.

Det kan tilføyes at debatten om "samsoving" så langt vi kjenner til er et særnorsk fenomen, til tross for at mindre av arbeidstakernes totale tid tilbringes offshore på norsk sokkel (33 % mot vanligvis 50 % på andre sokler).

Kravet om alltid å sove alene er hovedsaklig et velferdsspørsmål. Departementet har ikke anført eller vist til kunnskap som skulle tilsi at forslaget gir noen risikoreduksjon eller effektivitetsgevinst. Den velferdsmessige gevinst vil, etter vår oppfatning, stå i åpenbart misforhold til de konsekvenser næringen påføres gjennom forslaget.

Det fremstår for øvrig som svært betenkelig at Petroleumstilsynet skal forvalte innretningenes adgang til eller omfang av virksomhet basert på tilsynelatende helt fritt skjønn og uten videre veiledning om hva som ligger i "særlige tilfeller". En

slik ordning er uforutsigbar for næringen og konkurransemessig betenkelig, i tillegg til at den åpenbart er meget uheldig rent forvaltningsrettslig.

Særlige kommentarer til rammeforskriften § 53:

Til første ledd:

Norges Rederiforbund støtter forslaget om et tillegg til første ledd som gir de lokale parter større fleksibilitet.

Til andre ledd:

Vi går imot forslaget om å innføre materielle vilkår for å arbeide om natten, og viser til våre generelle bemerkninger vedrørende dette. Når det er sagt, konstaterer vi at bokstav a) har fått et klarere innhold. Ordet "direkte" bør imidlertid tas ut for at ordlyden ikke skal kunne leses som mer begrensende enn det som har vært intensjonen, slik det er beskrevet i departementets merknader. Vi mener det bør være en videre adgang til nattarbeid ved modifikasjonsprosjekter.

Fjerde ledd:

Bestemmelsens siste avsnitt er hentet fra arbeidstidsdirektivet. Departementet uttaler at bestemmelsen kun vil komme til anvendelse i "helt spesielle tilfeller". Vi er enige i denne vurderingen, og anbefaler at den inntas i veiledningsteksten.

Departementet foreslår at nattarbeidsbestemmelsen skal gjelde for arbeidstakere i ledende eller særlig uavhengige stillinger, og viser til at det vil være uheldig å åpne for økt bruk av nattarbeid innenfor disse gruppene. Her vil vi minne om at forslaget til å innføre en materiell begrensning i adgangen til nattarbeid er noe nytt. Det vil således ikke være tale om å åpne opp for noe, men å opprettholde gjeldende rett for denne gruppen. Sammenhengen med regelverket for øvrig tilsier at unntaket for ledende og særlig uavhengige stillinger bør opprettholdes i tråd med det opprinnelige forslaget.

Vi er for øvrig enig med departementet i at kravet om helsekontroll er dekket gjennom aktivitetsforskriften § 4, og at det ikke bør gjentas i nattarbeidsbestemmelsen.

Til aktivitetsforskriften § 31

Norges Rederiforbund har i utgangspunktet ikke motforestillinger mot at forskriftsteksten endres slik det er foreslått, selv om vi ikke ser hvordan det bidrar til å gjøre bestemmelsen klarere. Det er departementets bemerkninger til begrepet "normalt alene" vi anser som høyst problematiske, og som vi har redegjort for ovenfor.

Ut i fra en normal språklig forståelse av passusen "normalt alene" vil det, sammenholdt med teksten forøvrig, være naturlig å legge til grunn at de som

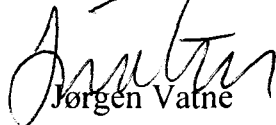
omfattes av forskriften skal tilstrebe enelugar, men at "samsoving" kan forekomme. Med andre ord gir dette anvisning på en bestemt innretning i forhold til planlegging og tilrettelegging om bord.

Etter vår oppfatning synes det imidlertid som om departementet gjennom merknaden allerede ved forskriftsendringen har til hensikt innskrenke forståelsen "normalt" ved å innfortolke et kriterium som "særlige tilfeller" og dernest gi Petroleumstilsynet en dispensasjonsadgang "etter en konkret vurdering". En slik innskrenkning kan fra næringens side på ingen måte gis tilslutning. Som nevnt innledningsvis vil, etter vår oppfatning, de praktiske og økonomiske konsekvensene av departementets forslag stå i åpenbart misforhold til de velferdsmessige hensyn forslaget skal ivareta.

Dersom forskriftsteksten skal endres som foreslått, ber vi om at merknadene/veiledningsteksten endres. Det bør fremkomme at "normalt alene" er en målsetning ved planlegging, hvoretter man i størst mulig grad skal tilrettelegge for at arbeidstakerne får sove alene. Det kan samtidig presiseres at en eventuell lugardeling skal fordeles mellom arbeidstakergrupper på en mest mulig rettferdig måte under hensyn til den enkeltes totale belastning. I denne vurderingen vil det for eksempel være relevant å legge vekt på at enkelte grupper arbeider turnus mens andre arbeider kun dagtid.

Norges Rederiforbund mener at endringsforslaget med tilhørende merknader ikke i tilstrekkelig grad har hensyntatt de praktiske og økonomiske konsekvenser av forslaget, og anmoder om et møte med departementet for å utdype dette nærmere.

Med hilsen
NORGES REDERIFORBUND

Jørgen Vatne

Kopi: Olje- og energidepartementet
Nærings- og handelsdepartementet